

ևսկան մեծ շրջան մը ունէր. Աւելի յարմար ու անվտանգ ճամբան էր քիչիկ մը թայն. . . ու «յանկարծամահ» եղաւ . . .

ժողովրդին մէջ լուրեր կը պատին թէ պալատի մէջ դաւադրութեան հետք մը բացուել է և, որ զլիսաւորն է, դաւադրութեան ոգին Սուլթանի հարէմի գեղուհիներն են ելած. Իբր թէ 180 ծառայողներ ու ներքինիներ ձերբակալուած, աքտորուած և սպաննուած են. Ստուգութիւնը չեմ կրնար վկայել:

Գեղեցիկ մը 5ին Սուլթանի սեւամուր ծննդեան տարեդարձն էր. Եղանակը իսկապէս համապատասխան էր այդ արևնոտ տարեդարձի տօնին. ձիւնախառն անձրեւ, ցեխ, քամի և ցուրտ իրար խառնուած կողբային որ ատանկ կարմիր Սուլթան մը աշխարհ եկաւ . . .

Գլխաւոր փողոցները ըստ սովորութեան լուսավառուած էին, միայն հրապարակներու վրայ և ոչ մէկ անցորդ կար: Միայն գաւառներու խորքերէն եկած զինուորներն ու քիւրտ համալները իրենց ապուշ կերպարանքները կը ցուցնէին լուսավառուած խառնութեան առջեւները. . . ու լրտեսները խուճերը դատարկ փողոցներու մէջ կը վազվազէին անօթի շուններու պէս ոսկր մը գտնելու յոյսով:

Առտուն Օրմանեան առիթէն օգտուեցաւ. պալատ գնաց, շուրջքորական ուղերձ մը կարգաց Սուլթանի առջև և նոյնիսկ «իր ժողովուրդին ցաւերը յայտնեցո ինչպէս կըսէ ստորագոյն էակ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԻՄ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԷՍ

(Շար. Ասխուրդ քիւնկ)

Իսկապէս շատերուն տարօրինակ պիտի թուի, թէ ինչպէս այնպիսի անհասանդեր, որոնք զէպի կոտորաշտ կը դիմէին իրենց կեանքը գոհ բերելու յեղափոխական սեղանին վրայ, զեռ այդպիսի կեդրոն մը կը շարունակէին ընդունիլ ու անոր հրահանգին անստով դիմել իրենց նպատակին: Իմ կարծիքով, այնքան ալ զարմանալու բան չէ. նոքա Հնչակեան կուսակցութեան մէջ գտնուած եւ անոր ծանօթացած լինելով, այդպիսի ողբերուած պարագայի մը, երբ իրենց մեակ նպատակը երկիր մտնել գործել էր, բնականաբար պիտի անսային այդ կեդրոնին, քանի որ նա իրենց համար միակ մարմինն էր որ կարող կը լինէր ճանապարհ և զանազան դիւրութիւններ ընծայել:

Քէլեանի այտուտ «Բիւզանդիոն»ը Առանց մարգարէ ըլլալու հաւակնութիւնը ունենալու կարելի է դաշտակել թէ ինչ նախաբանական քսու լեզու գործածած է Օրմանեանի իր ուղերձին մէջ և ինչ յիմարութիւններ ինդրած է Վեհապետէն, որ առջվերջինս ալ իր բարեկենդրը ու զոհուածութիւնը յայտնել է «սիրելի հայ ժողովուրդին»: . . .

Երկու շաբաթէ աւելի է որ կրօնական ու խառն ժողովները կը զբաղին կիլիկիոյ կաթողիկոսական խնդրով:

Այ հոս խնդիր մնաց մի, աղբար. . . կառավարութիւնը իր քօմիսարը պիտի խոնհնայ ընտրութեան տեղը. քօմիսարը նշանակուած է «թունդ» տաճիկի պէյ մըն է՝ և քօմիսար, և խանդարիչ, և լրտես և միահեծան տէր. . . ամէն բան ալ անի պիտի ըլլայ: Ո՞վ պիտի պաշտպանէ կիլիկիոյ տան դարեւոր իրաւունքները— Օրմանեան. . . խնդրեցե՞ք է, ինչ պէտք ունի զայն պաշտպանելու. հարկը ոսկի տուէք պաշտպանէ:

Առանց ստակի Օրմանեան և ոչ մէկ գործ կը պաշտպանէ. աս աղէկ գիտցած եղէք:

ԲԱԺ

ԻՉՄԻՐ, 3 Դեկտ.

Հակառակ Սուլթանի համաբաւտոր «իրաւէտ» և իր թեւեկութիւնն հետզհետէ կը զժուարանայ. արդէն խուճեր մը աղբարիներ արտասահմանէ իրենց հայրենիքը վերադառնալու պատճառաւ Տրապիզոնի մէջ արգելուած կը մնան ցարգ անօթի ծարաւ. նոյնիսկ Թուրքիոյ ուրիշ երկիրներէ իրենց հայրենիքը վերադառնալու պատճառաւ Տրապիզոնի մէջ արգելուած կը մնան ցարգ անօթի ծարաւ. նոյնիսկ Թուրքիոյ ուրիշ երկիրներէ իրենց հայրենիքը վերադառնալու պատճառաւ Տրապիզոնի մէջ արգելուած կը մնան ցարգ անօթի ծարաւ:

Հնչակեան կեդրոնի շարք մը զեղծութիւնները նոցա համար կարեւորութեան կը զգրկուէր:

Այդ յեղափոխականներու մէջ իրար իջ կը նկատուէր ինչ որ փաստաիրական ձգտում. որը աւելի մղում կուտար իրենց նազարէկի գողը մնալու. քանի որ զեռ նոքա չէին մերկացած եւ այն ասան զեռ մեծ ոյժ կար իրենց ձեռքը. թէեւ այդ ձգտումը որքան ալ անմեղ լինի, ունի սակայն իր սեղանի թիւնները. որովհետեւ, թեթեւ ու սին հակումէ և ունի իր առաւելութեանց հետ իր վնասները. իսկ իր զի ուղիւսակցութեան վրայ յենուած պատասխանատու գործիչներ մենք հազիւ թէ կրնանք սակէ վերջ ունենալ: Մենք իրր անփորձ ժողովուրդ չէինք կրնար ամէն գործիչ մանրակրկիտ պատասխանատուութիւն պահանջել, բացի մեր վարիչ մարմիններէն: Իրենք ակայն անպայման պէտք էր իր զի պատասխանատուութեան վրայ յենուած գործիչն: Կը ցարինք որ Հնչակեան կուսակցութեան կեդրոնը իր գործիչներուն միամիտ համալրութիւնն էր կուսակցութեան մտցաւ ամէն բան, ամէն պատասխանատուութիւն և շարք մը զեղծութիւններու դարձաւ, որուն հետեւանքը վերջապէս

կը յարուցուի պատճառը վերջերս պատահած յեղափոխութիւններուն կը վերագրեն. բան մը որ անխուսափելի էր, կառավարութեան հայերու նկատմամբ բռնած ուղին կը ստիպէ մարդս տեղէն անգամ չի շարժել. ահաւասիկ իրատէն և իրատէին կէտ առ կէտ գործադրութիւնն:

Ականջը խօսի Օրմանեան և Տատեան ազգադաւններուն:

Թուականէս երեք օր առաջ մի քանի մշեցի ազգայիններ հայրենիքէն տեղս ժամանեցին Հալէպ-Իսկէնտէլունի ճանապարհով և ուղղակի բանտ առաջնորդուեցան. երկու ու կէս ամիս կը տեւէ այս խեղճերուն հայրենիքէն Իզմիր ժամանումը, բանտերու մէջ կրած դժուարութիւններն աննկարագրելի է. այժմ մշեցի ազգայիններ կաշխատին իրենց անբարտ հայրենակիցները ազատել բանտէն, սակայն ի զուր: Վերջնական վճիռը տակաւին յայտնի չէ. ոմանք կըսեն թէ կրկին հայրենիք պիտի վերադառնան. առաջնորդին գիտուեցաւ, նա անսարբերութեամբ հետեւել խօսքերը կարտասանէ՝ գնացէք դուք աշխատեցէք թերեւս բան մը ընէք:

Եթէ կանոնաւոր անցագիր ունեցողներուն այս աստիճան կը նկատէ հապա շունեցողներուն, այդ ալ ընթերցողը թող գուշակէ:

Մէկ ամիս առաջ բազէչցի ազգային մը, նոյնպէս Տրապիզոնէն տեղս կը ժամանէ և ուղղակի բանտ կառավարուի:

Յիշեալը որ արտասահմանէն Տրապիզոնի ճանապարհաւ հայրենիք պիտի վերադառնար հոն կը բանտարկուի և բաւական ժամանակէն վերջը բանտէն կարձա-

կէն՝ ըսելով հայրենիք կը թալարգիլուած է. սակայն Իզմիր կամ այլուրեք կրնաւ երթալ. հայը երբ կը տեսնէ թէ անհնար է հայրենիք երթալ և քովի դրամները սպառած են, կորոչէ Պէրութ երթալ, որովհետեւ եղբայրը հոն վանահայր է եղբւր, անցագիրը արձանագրել տալով իր յետին լուսնով տոմակ մը կը գնէ և շոգեմա կը նստի Իզմիր կուզայ, ուղղակի շոգեմա չը գտնուելու պատճառաւ. կառավարութիւնը կարգ մը հարցաքննութիւններէ վերջ, աքտորի որոշում կուտայ. ապա ճարահատեալ 24 ժամուան քաղցէն, կը դիմէ ժանսարմաներու պետին, աղբարնով որ ինքը ոտուկանի մը միջոցաւ ազգային առաջնորդարան զրկուի որ քիչ մը օգնութիւն ձեռք բերէ. բարեբախտաբար չի մերժուի և կը զրկուի:

Ինչ կը յուսաք որ ըլլայ. խուսափողական պատասխաններ վերջապէս մէկ արժաթ մէծիտ կը հրամայուի որ ազգային սնտուկէն վճարեն, մինչդեռ ստիկանը կը ստիպէ որ Իզմիրէն Պէրութ երեք մէծիտ է տոմակի գինը. այդ առաջարկին վրայ նորէն անտարբեր կը մնայ Մելքիսեպեղը. և մեր հայը բանտ կառավարուի նորէն:

Բարեբախտաբար միեւնոյն օրը պանդուխտ ազգային մը կրմանայ եղելութիւնը և ուղղակի բանտ երթալով, երաշխաւոր կը լուս; և կը տանի իրեն քով, մէկ շաբաթ պատսպարելէ վերջ ճանապարհի ծախքն եւս հոգալով ի գիտութիւն կառավարութեան իրեն տեղը (Պէրութ) կը զրկէ:

Ենցեցն ուրիմն ոչսպիտի ազգասէրները. եւ անկցին «Մելքի-

խանցելով ամէն ուրեք, ուր Հնչակեան անհատներ կամ մասնաճիւղեր գտնուէին եւ առաջարկել անոնց նոյն նպատակի իրագործման: Սա շատ դժուար գործ էր, բայց միակն էր այդ կուսակցութեան փրկութեան համար:

Այս տեսութեամբ ալ արհամարհելիք այդ պարտնէրու մեզ բրած առաջարկը. եւ նախատեսելիք պախարակելով իրենց համակերպութիւնը այնպիսի կեդրոնի մը հանդէպ, որուն զեղծութիւնը խանքան բացայայտ էր թէ մեզ եւ թէ իրենց համար:

Լօնտոնի մէջ մենք ունէինք զազափարակից ընկեր եւ անձամբ ծանօթ, որը ժամանակէ մը ի վեր հաստատուած էր Լօնտոնի եղբայրներուն մօտ: Յիշեալ լրնկերով փոքր եղբայրը Արմենական թիւրք եւ խիստ հակառակ էր Հնչակեան կուսակցութեան. այն միակ առարկութեամբ որ նոքա անիշխանական զազափարկներու սերմանողներ էին եւ ոչ այլ ինչ: Մենք ի հարկէ նորա շարք մը նոյն օրինակ դիտողութիւնները, որ մաքի հասունութեան մը չէր, առաջանար էւ միայն ոմանց արտայայտութեանց վրայ չափուած, ատանց ներքին գիտակցութեան կարտայայ-

պիտի լինէր այն, ինչ որ եղաւ արդէն:

Հնչակեդրոնի ներկայացած իշածս մեզ ծանօթ կանախտները գալով մեզ մօտ ու զեցին համզել որ երթայինք իրենց հետ կեդրոնի հրահանգին անստով ընդունէինք կեդրոնը անկեղծ, որովհետեւ նա՛ կեդրոնը մեր մի քանի դիտողութիւններու իրաւունքը ճանչնալով բաւականութիւն կուտայ մեզ արդէն: Բայց մենք այդ իբր խաղ մը նկատեցինք, որովհետեւ հաստատակց համոզուած էինք թէ այդ կեդրոն կոչուածը աւելի վնասակար պիտի ըլլար Հնչակեան կուսակցութեան ուրեմն եւ ամբողջ հայկական յեղափոխութեան համար քան թէ օգտակար: Մենք համոզուած էինք որ եթէ Հնչակեան կուսակցութեան բոլոր մասնաճիւղերը միացած մի ընդհանուր, ժողով չի կազմէին եւ կեդրոնէն հաշուատուութիւն պահանջելով անոր ձեռքէն առնէին կեդրոնի մը իրաւատուութիւնները եւ քանի մը նոր կարգադրութիւններով չի օժտելին կազմակերպութեան ապագայ գործունէութեան համար բնականաբար ուղիւն շատ ուտով կրնար այդ կուսակցութիւնը քանզու իր բոլորովն: Ուստի մեր նպատակն էր, մեր համոզումները փո-

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Գեղարքունիքի 10-ին «Թանգի» Պոլսէն կը հեռագրեն թէ՛ Բ. Գուռը տեղեկացած է որ, հայկական հրոսակաւոր մը խուժած է նէքեկեար գաւառը: Թըքական վաշտերը յարձակեր են հայ խուժերն վրայ, անոնցմէ սպաննած են 5 հոգի և տասնեւհինգ հոգի վիրաւորած, իսկ մնացածը դուրս մղած են պարսկական սահմանը:

— Տօքթ. Եղուարդ Թովմասեան կարճատեւ հիւանդութենէ մը վերջ, իր հոգին աւանդեց 35 տարեկան հասակին մէջ ամսոյս 16-ին:

Յաջորդ օրը յուղարկուողութեան տխուր հանդէսը կատարուեցաւ, խուռն բազմութեան մը ներկայութեան:

— Բազմապէս յարգելի խմբագրութիւնը մեզ զրկած էր հայ որբիկների օգտին հրատարակուող բացառիկ պրակի յայտարարութիւնները թերթիս հետ տարածելու:

Մենք այդ յայտարարութիւնները ցրուեցինք «Նարժում»-ի 188 համարի հետ: Եւ յուսով ենք որ «Նարժում»-ի բաժանորդները, ինչպէս և բոլոր հայ ընթերցող դասակարգը չը պիտի զլանայ այդ բացառիկ պրակը ստանալ և մասամբ աշակցել հայր Մխիթարեաններու գեղեցիկ գործին, որի նպատակն է գոնէ մի պատառ հաց հասցնել մի քանի հայ որբերու:

— Ազգայնաց մէկ մասը սկսած է կրեաէ գաղթել, կարծելով հոն գործ մը կրնան գտնել, բայց խմբագրութեանս հասած նամակները կը տեղեկացնեն որ

Գտանք այդ անձը. վանեցի 38—40-ի մօտ հաստ ու թուխ մարդ մըն էր. նա բացի մեր մօտի նամակէն, փոստով ալ առանձին նամակ ստացած էր ու կսպսէ կզեր մեզ: Վերջապէս իր սենեակը ժամու մը չափ մնայէ վերջ, ուր բացի Հնչակեաններու հակառակ յայտնի բարբաջանքներէն ու իշ բան չի լսեցինք, եւ սակայն առանց կարեւորութիւն տալու միայն քանի մը յայտնի դիտողութիւններ ըրինք. գուրս եկանք իր հետ երթալ օթիւան վայձելու մօտ շարքի մը համար. որովհետեւ զեռ շարքի մը հազիւ նաւ պիտի գտնուէր Եգիպտոս երթալու:

Պանդոկի մը էն վերի յարկը սենեակ մը վարձելով տեղաւորուեցանք:

Այդ պանդոկին մէջ կային քանի մը հայեր ուս որ ժամանակ մը ի վեր Մարսէլի հաստատուած էին ու այդ քաղաքի գաղթականութեան մասը կը կազմէին: Աստուծէ մի քանին, որոնք մեր տակի յարկը կը բնակէին, Արարկիրցիներ էին. իսկ մեր սենեակին կից ալ երիտասարդ կարճ հասակով մի գերձակ կար, որու հետ զիւրան ծանօթանալով հասկըցանք հիացած Հնչակեան լինելը:

ոչ թէ գործ չկայ, այլ եղածն ալ գործելու համար՝ պէտք է տեղական լեզուն գիտնան, և կաւելցնեն թէ սակ ունեցողներն անգամ մեծ գծուարութիւններ կը կրեն: Աստի գաղթող ազգայինք պէտք է գիտնան այս ամէն գծուարութիւնները, և ապա գաղթեն:

— Վառնա գտնուող Տիւրքիցի պանդոկտ ազգայինները 50 ֆրանք հաւաքելով ուղարկած են Տիւրքիկի Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի բացած որբանոցի խնամակալութեան:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգլիան ժէնէրալներու կրած պարտութիւնները մեծ բաւականութիւն պատճառած են ուսական մամուլին:

«Նօթէ-Վրէմիան» կըսէ թէ թարմ միտքը պիտի շնչուի ծերացած Եւրոպային և պիտի անոր տայ բարոյական ուժեր Անգլիոյ գիմնադրելու համար:

Իսկ Նօթուտին կը յայտարարէ՝ պատերազմը մեր աչքի առջև գրաւ Անգլիոյ թուլութիւնը, որ աւելի կործանիչ հետեւանքներ պիտի ունենան անոր համար, քան թէ կարթագինի համար ունեցաւ Պիւնիական պատերազմը:

— Լատամիտի մէջ պոչարուածներու վիճակը շատ գէշ է. հրամանատար Պիլլէր մեծ սծս պարանքով Տիւրքանէն զօրք բերել կուտայ: Համոզուած են թէ Պիլլէր կը պատրաստուի յուսահատական ճիգ մը ընել Լատամիտը ազատելու համար:

— Լօնտօնի մէջ մասնաւոր մարդիկ խոչոր գումարներ կը

Մեր եւ այդ պարոնի հայեացքները բնականաբար տեսակէտին բոլորովին համաձայն էին եւ այդ իսկ պատճառով մենք շուտով դարձանք իրարու բարեկամ: Աստի կամաց-կամաց կը վանայինք կեդրոնի մօտին իր յափրջատակութեան երազ մը լինելը հասկցնել: Թէեւ շատ մեղմ եւ անձուկ սահմանի մը մէջ:

Վանեցի բարեկամին հետ կրկին տեսակցելով այս անգամ քիչ մը աւելի վիճարհանութիւն ունեցաք. անոր առարկութիւնը այն էր որ, մեր ժողովուրդը անպատրաստ է եւ զայն գրգռելը զաւանձանութիւն, նաեւ Հնչակեանները նիւթիւտներ են, աստեք ազգակործաններ են որ թէ թուրքը կը գրգռեն մեզ զէ՛մ եւ թէ Եւրոպան կը ցրտացնեն մեզմէ... զիո բացի այդ կը հակառակէր Եռեւ յայտնի գրգռման, քարոզի. մէջ կը բերէր քանի մը օր ատու մի 18 ամբական պատանու իր հօրմէն գաղանապէս փախուստ տար եւ Հնչակեան կեդրոն երթալը, ուրկէ ալ կը գրկուի Մարսէլի եւ անկէ ալ մի գիտէ անշուշտ գնաց այդ ալ միւս հարկաւորներուն պէս թուրքին ճանկը ինկաւ... Այսպէս կը քննէին ատունք Հնչակեան կուսակցութեան գործունէութիւնը:

նուիրեն կառավարութեան կամաւոր գունդեր կազմելու համար: Անգլիացիները. նոյնիսկ անոնք որոնք այս պատերազմի հակառակ էին, ճիգ կը թափեն որ անգլիական զէնքը յաղթող հանդիսանայ, պատերազմին պատճառ եղողներուն հետ հաշիւներն մաքրելը պատերազմէն վերջը թողլով:

— Ռուսական վերջին ճնշումներէն նեղուած՝ 15000 Ֆինլանտացի գիմնած են Գանատայի վարչութեան որ իրենց թոյլ տրուի հոն գաղթել:

— Ռուսական կառավարութիւնը նորէն տեղեկանալով որ թուրք կառավարութիւնը Ռուսական պարտքերը վճարելու համար նշանակուած եկամուտը ուրիշ բաներու վրայ ծախսած է գետնային միջոցաւ կրկին խստիւ բողբեր է:

Թ. ՏՐՈՆ «ԱՆԻԷԼ ԱԼԱՎՈՅՊ»

«Վէտէլլօ» հայ թատերական խումբը, այս գիշեր, Գեղարքունիքի ներկայացնէ՝ Փարիզի թշուառները տրամագոմէտի 4 արար:

Վաղը կիրակի, կէս օրէն վերջ, ժամը ճիշդ 4 1/2-ին պիտի ներկայացնէ՝ «Գնչուհին» տրամագոմէտի 4 արար:

Վաղը կիրակի գիշեր, Գեղ. 19, առաջին անգամ ըլլալով պիտի ներկայացնէ՝ «Անտարկոյ ճամբորդները» տրամագոմէտի 4 արար:

Ամէն ներկայացումներու առաջին վարագոյրները խիստ ծածաղաչարժ գոմէտիով մը պիտի սկսուի:

—)(—

Իսկ ասանկ երեւելի դիւանագէտներու համար մեղ նման զեռ երիտասարդ պարոնիկներու խելքը անտարակոյս շատ աղօս պիտի լինէր, թէեւ շատ իրական ու զրական փաստերով համոզելիք իրենց որ այդ անարկութիւններն ոչինչ չի ծառայել վերջ զեռ կը բարձրացնէ Հնչակեան կուսակցութեան բարոյակաւորութիւնը. իսկ միակ վնասը իրենց եւ իրենց նմաններու զատարկարանութիւնն է որ միտմտներուն մէջ անտարբերութիւն կրնայ առաջացնել:

Դերձակ պարոնը, որ ինչպէս ըստինք Հնչակեան էր, երբ Արմենիայի եւ կամ Փորթուգալեանի մասին խօսք բացուեցաւ, բաւ որ—եթէ ցանկայինք կրնար տանել մեզ ներկայացնել. զի ինքը մի քանի անգամ եր զացած էր եւ նոյնիսկ վիճարհան կարծ մը հարկացնելու մասին... մենք բացի չի մերժել զեռ փափաք ալ յատնեցինք... ու երթալով ներկայացանք այդ երեւելի խմբագրութեանը իբր պարզ ճամբորդներ, Այսուամենայնիւ մեր հետի գերձակին ներկայութիւնը ինքնին կասկած կը հրաւիրէր մեր վրայ որ Հնչակեան էինք մենք, Պ. Փորթուգալեան որքան ալ կեղծ հիւ-

Ն. Ա. Մ. Ա. Կ. Ա. Տ. Ո. Փ.

Թէեւ Թագէտու Գէորգեանի հայրը Ա. Պոլսեցի է, բայց ինք շատ պղտրկուց Հասթոյս երթալուն համար տեղացի կը սեպուի եզեր, ուրեմն կը խնդրենք ամէն անոնցմէ որոնք գիտեն անոր հասցէն կամ ուր գտնուիլը, հաճին խմբագրութեանս խմայնել:

Յ. ՃԱՆԿԻԻԼԻԱՆ

ՆՈՐ ԱՍՏՈՒԱՆԻ ԻՆՍՏԻԿՍՏԱՆՈՅ ԹԻՆ 389 Իսկիշի-պաշի

Կը վաճառուի ծրարտու, բոսնայի եւ աղբարագրի ամէն տեսակ բրդեր նաեւ զանազան տեսակ սիկարներ: Գէ թուականին հրատարակ ելած Պուլկարիոյ գահաժողովուրդ Պորթուգալեան քառթ-փոթալներ, որ այժմ չեն գործածուիր: Նոյնպէս եւ կը վաճառուի «Եարժում»:

Շարժուել կը ծախուի նաեւ նամակատան դիմաց նոր բացուած փոքրիկ գրատունը:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ՆԱՐԺՈՒՄ»

Կը սպաղարուին ամէն լեզուէ այցեատման, հասցէտման, նամակագրութիւն, հարսանեկան հրատարակիչ, մահազգ, ինչպէս նաեւ պրօշուաներ:

Գիտնելը յոյժ գիւրամտաշէլի: Ուրիշ քաղաքներէ եկած յանձնարարութիւններ ճշդութեամբ և փութով կը կատարուին:

Յե՛ն՝ Պ. ԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԱՆԻՍԻԿ

Печатанна «Взъимность» Варна:

բարիտ թիւն մը ցոյց տալ ջանաց, բայց մեզ համար կարեւորը նորա գաղափարը անձամբ շօշափել էր. ուստի մեր ուղեկիցը քար մը գործեց մէջտեղ եւ անա ձեռք առնուեցաւ Հնչակեան ծրարքը: պարոն Փորթուգալեանը մասնաւոր ըրաւ այդ ծրարքի այն կէտը որ կը յանձնարարէ հայ յեղափոխականաց կարեւորին չափ բարեկամութիւն պահպանել խաղաղ թուրք եւ այլ ցեղերու հետ, եթէ ոչ միայն տապալու թուրք ըլլալով, այլ գոնէ չեղաքացնել անոնց ցեղական թշնամութիւնը... Այս հաստատուած «Արմենիայ» խումբագրին զգրուած կը դպչէր, ինչպէս կարելի է քիչ բառերով, չէք զգին հետ միտմտին գործել... Մենք կրենք ինչպէս ըստինք այն ասեմ թէ հոն գրուած կարեւորն է թէ կարելի չէ կղած, չէ որ չէ իրականացած, բայց եթէ կարելի ըլլար իսկ մեր գանկէն զուրս եկած ծրարքով պէտք էր մեծուէր այն. այնպէս չէ... Բացի այս նա կը հակառակէր Հնչակեան կուսակցութեան վաղաժամ ձեռնարկներուն զէ՛մ:

(Շարունակելի)